

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я ім. О.М. МАРЗЕЄВА
НАМН УКРАЇНИ»
ДУ «ІНСТИТУТ ТЕХНІЧНИХ ПРОБЛЕМ МАГНЕТИЗМУ НАН УКРАЇНИ»
ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

**ФІЗИЧНІ ФАКТОРИ ДОВКІЛЛЯ
ТА ЇХ ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я
НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ**

**ЗБІРКА ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
НАУКОВО–ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(шістнадцяті марзеєвські читання)

Випуск 20

м. Київ

2020

Редакційна колегія :

Академік НАМН України **Сердюк А.М.** — головний редактор

чл.-кор. НАМН України **Полька Н.С.** — заступник головного редактора

Ч л е н и р е д к о л е г і ї :

д.мед.н., професор **Турос О.І.**,

д.мед.н. **Савіна Р.В.**,

д.мед.н. **Гозак С.В.**,

д.мед.н. **Махнюк В.М.**,

к.мед.н. **Рудницька О.П.**,

н.с. **Коркач В.С.**,

м.н.с. **Мельченко Ю.В.**,

пров. інж. **Лейких С.В.**

Комп'ютерна верстка, підготовка оригінал-макету:

м.н.с. **Мельченко Ю.В.**, пров. інж. **Лейких С.В.**

А д р е с а р е д к о л е г і ї :

02094, м.Київ, вул.Попудренка, 50

Державна установа «Інститут громадського здоров'я

ім.О.М. Марзєєва Національної академії медичних наук України»

/ ДУ «ІГЗ НАМНУ» /

Тел./факс: (044) 513-60-20,

Тел.: (044) 292-06-29

(044) 292-13-86

e-mail : igz_konf@ukr.net

Отже, наші пошукові дослідження не виявили якого-небудь консолідованого джерела інформації за результатами СГМ – чи то регулярного видання, як то було щодо рейтингової оцінки стану здоров'я населення, діяльності та ресурсного забезпечення закладів охорони здоров'я України за попередніми даними моніторингу, чи то постійно підтримуваної бази даних, як то мало би бути згідно вищезгаданих нормативних документів.

Повертаючись до Порядку проведення державного соціально-гігієнічного моніторингу, необхідно, насамперед, визначити яка саме установа чи заклад у організаційній структурі державної влади має забезпечувати його здійснення, опрацювання та оприлюднення (презентацію) результатів.

Водночас, на нашу думку, шляхом внесення відповідних змін до Постанови (або розробки нового осучасненого проекту та його затвердження) має бути визначений чіткий алгоритм міжсекторальної взаємодії державних органів та забезпечено фаховий науковий аналіз консолідованих результатів і презентація їх для експертної спільноти, осіб, що приймають рішення та широкої громадськості.

ОСОБЛИВОСТІ ГІГІЄНІЧНОЇ ОЦІНКИ ФІЗИЧНИХ ФАКТОРІВ УМОВ ПЕРЕБУВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

*Сергета І.В., Панчук О.Ю., Дреженкова І.Л.,
Стоян Н.В., Теклюк Р.В., Дударенко О.Б., Дякова О.В.*

**Вінницький національний медичний університет
ім. М.І. Пирогова, м. Вінниця**

В ході поглибленого аналізу даних об'єктивних досліджень, що відзначають особливості мікрокліматичних параметрів внутрішньонавчального середовища закладів вищої медичної

освіти (ЗВМО) в навчальних кабінетах і лабораторіях, в яких проводиться теоретична і практична професійно-орієнтована підготовка майбутніх фахівців медичного, стоматологічного і фармацевтичного профілю, необхідно було відзначити їх переважну відповідність гігієнічним вимогам, котрі встановлені.

Разом з тим звертали на себе увагу і певні, у більшості випадків нечисленні, ситуації, які засвідчували невідповідність показників температурного режиму навчальних приміщень нормативним величинам, які мали місце переважно впродовж осінньо-зимового періоду року та виникали в тому разі, якщо системи опалення або не працювали до початку опалювального сезону, або працювали не на повну, необхідну для забезпечення мікрокліматичного комфорту, потужність безпосередньо протягом опалювального сезону. Так, показники температури повітря впродовж осінньо-зимового періоду складали $19,12 \pm 0,28$ °C, коливаючись у межах від 14,3 °C до 22,4 °C, показники відносної вологості повітря становили $54,17 \pm 1,36$ %, коливаючись у межах від 39,5 % до 62,1 %, показники швидкості руху повітря складали $0,225 \pm 0,002$ м/с, коливаючись у межах від 0,136 м/с до 0,475 м/с, і, отже, мікрокліматичні умови навчальних приміщень слід було вважати переважно цілком комфортними, такими, що відповідають встановленим вимогам. Проте протягом певних нетривалих періодів (окремі дні протягом грудня-лютого) створювались передумови до формування дискомфортного мікроклімату охолоджувального типу і, як наслідок, до розвитку несприятливих змін з боку характеристик теплового самопочуття дівчат і юнаків.

Натомість протягом весняно-літнього періоду року середня температура повітря у приміщеннях ЗВМО становила $22,33 \pm 0,29$ °C, підвищуючись у певні проміжки часу до 25,0-28,0 °C, відносна вологість повітря складала $50,02 \pm 1,34$ %, підвищуючись у певні проміжки часу до 60,0-64,0 %, швидкість руху повітря становила $0,200 \pm 0,003$ м/с, коливаючись у межах від

0,189 до 0,765 м/с. Таким чином, і в цьому разі спостерігались окремі нетривалі періоди часу, в першу чергу, у квітні-травні та, особливо в червні, для яких властивим був вихід температурно-вологісних параметрів за межі нормативних значень, що, на відміну від попередніх випадків, обумовлювало формування достатньо чітко виражених ознак дискомфортного мікроклімату нагрівного типу, також призводячи до розвитку несприятливих змін у стані теплового самопочуття студентів, щоправда протилежного змісту.

Концентрація CO_2 в осінньо-зимовий період року складала $0,075 \pm 0,004$ %, у в весняно-літній період – $0,079 \pm 0,004$ % і, отже, не перевищувала меж гранично-допустимих величин. Тільки впродовж літнього періоду, переважно в умовах тривалого перебування студентів у навчальних приміщеннях, реєструвалось періодичне зростання концентрації CO_2 до 0,15-0,20 %.

Здійснюючи гігієнічну оцінку параметрів світлового режиму в навчальних приміщеннях ЗВМО, необхідно було передусім, відзначити той факт, що рівень освітленості становив $150,78 \pm 5,24$ лк в осінньо-зимовий період року і $155,17 \pm 6,26$ лк у весняно-зимовий період року, відповідаючи гігієнічним вимогам, які встановлені.

Однак протягом осінньо-зимового періоду, передусім, під час проведення інструментальних вимірювань впродовж перших (перша пара) та останніх (третя і четверта пари) практичних занять, реєструвались певні розбіжності із значеннями нормативних показників. Так, нижня межа діапазону рівнів освітленості робочих місць студентів у навчальних лабораторіях і кабінетах ЗВМО в такі місяці роки, як листопад, грудень, січень і лютий, які прийнято вважати найбільш “критичними” у відношенні до створення оптимальних умов для вищої нервової діяльності і зорової сенсорної системи організму людини, доволі часто складала 110-140 лк, переважно коливаючись в межах від 125 до 165 лк у

залежності від особливостей орієнтації світлонесучих конструкцій навчальних приміщень. В ході оцінки особливостей шумовібраційної обстановки у навчальних лабораторіях слід було відзначити, що рівень шуму переважно не перевищував 25-40 ДБА, рівень вібрації становив 10-25 Дб.

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІКРОКЛІМАТУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ НА ПЕРІОД КАРАНТИНУ У ЗВ'ЯЗКУ З ПОШИРЕННЯМ КОРОНАВІРУСНОЇ ХВОРОБИ (COVID-19) В УКРАЇНІ

*Хоменко І.М., Івахно О.П., Козярін І.П., Першегуба Я.В,
Авраменко Л.М.*

**Національна медична академія післядипломної освіти
імені П.Л. Шупика, м. Київ**

Все більше наукових даних підтверджують, що новий коронавірус передається повітряним шляхом серед людей. Епідеміологи стверджують, що численні спалахи захворювання в приміщенні свідчать про здатність вірусу поширюватися на інших, навіть якщо уникати тісного контакту.

На сьогодні дотримання правил особистої гігієни: миття рук, носіння засобів індивідуального захисту (масок) та фізичне дистанціювання є необхідним але недостатнім для безпечного перебування в приміщенні (класі, аудиторії) навчального закладу. Достатній повітрообмін в приміщенні (провітрювання) має увійти до першочергових заходів забезпечення безпечного перебування в приміщенні. В навчальному приміщенні об'єм повітря має змінюватися чистим від чотирьох до шести разів на годину (залежить від розміру аудиторії та кількості одночасного перебування здобувачів освіти) для розбавлення частинок Covid-19, які можуть накопичуватися.